

Przyjęcie polityki mieszkaniowej, pomysły na wykorzystanie stadionu, budowa elektrowni jądrowej w Żarnowcu - konsultacjom społecznym poddawane są rozmaite mniej lub bardziej sporne sprawy.

Konsultacje społeczne polegają na przeprowadzeniu badań wśród członków danej społeczności, którą interesuje i dotyczy badany problem; poznanie ich opinii i uwzględnienie jej przy podejmowaniu decyzji. To proces, w którym władze prezentują obywatelom swoje plany dotyczące danego zagadnienia. Jednak przedstawienie to nie wszystko. Istota konsultacji to zebranie opinii, gotowość do modyfikowania i informowanie o ostatecznej decyzji.

Konsultacje społeczne to sposób uzyskiwania opinii poprzez ankiety, konkursy, spotkania, pogadanki, konferencje i za pośrednictwem Internetu. To jedno z narzędzi demokracji, z którego można korzystać na każdym szczeblu nie ponosząc wielkich kosztów.

Urząd Miasta w Olsztynie intensywnie wykorzystuje Internet do przeprowadzania konsultacji społecznych; stworzono platformę konsultacji społecznych, czyli specjalną interaktywną stronę internetową, na której odbywa się dialog z mieszkańcami na różne tematy. Dyskusjom poddawane są tematy miejskie, transport, rewitalizacja, gospodarka komunalna, sport i rekreacja. Wyniki debat na bieżąco publikowane są na stronie.

Polskie prawo nie definiuje konsultacji społecznych w osobnym akcie, a jedynie w wielu miejscach określa prawo obywateli do informacji, ale już prawo europejskie dookreśla tę kwestię przynajmniej w dziedzinie środowiska: Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.

Standardy konsultacji według Komisji Europejskiej zakładają, że informacja winna być przekazywana każdemu uczestnikowi konsultacji, powinno się objąć konsultacjami wszystkie grupy docelowe, a po ich zakończeniu poinformować o wynikach.

I ciekawostka. Wyniki pilotażowych konsultacji społecznych w gminie Brzeszcze w powiecie oświęcimskim na temat „Gmina Brzeszcze w 2022 roku” przeprowadzonych między innymi w postaci konkursu wśród dzieci to: wyremontowany dworzec PKP, aqua park, hipermarkety, tablety w szkołach, wyremontowane ulice, dużo zieleni, odnowione domy i boiska, uniwersytet znany w całej Polsce oraz... park motyli i muzeum dla dziewczynek.